

I DETTA NYHETSREVE

- [Välkommen till det sjätte nyhetsbrevet!](#)
- [Linus Jönsson har ordet](#)
- [Från styrgruppsmötet](#)
- [Lösningar för ökad robusthet](#)
- [Mobilt bredband i hela landet](#)
- [Villaförstudie](#)
- [Standardisering av anläggningstekniker](#)
- [Bredbandsutredningen](#)
- [Utredning om statligt ägd it-infrastruktur](#)
- [Handbok för fiberutbyggnad](#)
- [Bredbandsbåten](#)
- [Nya stödinsatser för bredband](#)
- [Översyn av täckningskartor](#)
- [Intervju med Per Fröling, Västerås stad](#)

Välkommen till det sjätte nyhetsbrevet!

Bredbandets år

Det ser ut att bli ett spännande bredbandsår 2014. Investeringarna i bredband har fortsatt på en jämn nivå och en ny spelare har tillkommit i form av EQT som aviserar stora satsningar. I andra änden av skalan finns en rad byanät som gräver själva. Den gemensamma grunden är en tro på att det finns stora värden i bredbandet.

Den politiska aktiviteten är också hög med ny sjuårig programperiod för EU:s struktur- och sammanhållningsprogram. Här ser regeringen bredband som en naturlig del. Förhandlingar pågår med kommissionen om detta i den så kallade *Partnerskapsöverenskommelsen*. Nationellt pågår Bredbandsutredningen som behandlar frågor om mål, stöd, och roller. Regeringen har vidare aviserat en utredning för att se över hur statens samlade it-infrastruktur bättre kan bidra till bredbandsmålen.

Den febrila aktiviteten är ingen slump. Vårt behov av infrastrukturen och tjänsterna ökar och det finns mycket kvar att göra för att nå målen. Behovet av dialog och samverkan är i detta läge större än någonsin. Det är därför Bredbandsforum finns - tillsammans kan vi skapa bredband i världsklass.

Nils Hertzberg
chef Bredbandsforum

Linus Jönsson har ordet

Bredband som ger livskvalitet

Foto: Erica Wessman

Bredband är en mycket viktig förutsättning för att kunna leva och verka där man vill i Sverige idag. Och det handlar inte längre så mycket om tekniken – det handlar om mjukare värden. Som möjligheten att kunna handla nya skor, lyssna på Spotify, kolla nyheterna, hålla kontakt med vännerna på Facebook, eller göra dagliga bankärenden.

För allt detta måste bredbandet finnas och fungera. Bredband är en fråga om livskvalitet. Livskvalitet betyder inte att man måste flytta till storstan. Tvärtom. Livskvalitet är en upplevd känsla av att leva ett gott liv. Många hittar den känslan utanför stressen i storstan.

Motsatt innebär avsaknaden av bredband idag hinder för både livskvalitet och framför allt för landsbygdens

utveckling och det företagande som finns där. Det ställer krav, krav på att hjälpa landsbygdsområden att skapa förutsättningarna för ett bra företagsklimat. Ett fungerande bredband är en sådan förutsättning. Oavsett om man pratar om stora skogsföretag, små lantbruk eller upplevelseindustrin.

Dessutom handlar det om trygghet. Uppkopplingen är idag en del av tryggheten. Senast det var uppe på kartan var när stormen Dagmar drog in över Sverige under jul- och nyårshelgen 2011. Under sådana scenarier blir tillgången, och avsaknaden, till infrastrukturen ännu mer påtaglig.

I Sverige har vi goda förutsättningar för att kunna möjliggöra den konkurrenskraftiga och trygga landsbygd jag tror på. Vi har en telekommärnad med stark konkurrens, där många aktörer kämpar för att spela sin roll för bredbandsutbyggnaden.

Net1 har en naturlig plats, i och med att vårt mobila 3G bredbandsnät idag täcker över 95 procent av Sveriges yta. Till detta har vi täckning upp till 120 km ut från kusten och i skärgården. Det är viktigt att komma ihåg att Sverige består av mer än storstadsregioner.

Samtidigt vet vi att en aktör inte ensam kan uppnå bredbandsmålen, det är bara genom samverkan och dialog vi når hela vägen fram. Därför har Net1 varit engagerade i Bredbandsforums styrgrupp sedan starten 2009, och kommer fortsätta dra vårt strå till stacken för att vi tillsammans ska kunna nå målen.

Vad som är livskvalitet är upp till dig att bestämma, och min vision är att det också ska vara upp till dig att bestämma *var*.

Linus Jönsson

VD Net1

Från styrgruppsmötet

På mötesagendan

Bredbandsforum höll den 2 oktober sitt elfte styrgruppsmöte under ledning av It- och energiminister Anna-Karin Hatt. På agendan fanns lägesrapportering från Robusthetsgruppen och Arbetsgruppen för mobilt bredband i hela landet, redovisning av Villaförstudien samt möjliga framtida arbetsgrupper inom forumet.

För mer information om styrgruppen och styrgruppens möten se forumets hemsida:

www.bredbandivarldsklass.se

Styrgruppen kommer att hålla sitt nästa möte den 7 februari 2014.

Lösningar för ökad robusthet

Den nya robusthetsgruppen har startat jakten på konstruktiva lösningar

Den 12 september höll den nya robusthetsgruppen – Lösningar för robustare kommunikation (AGX) sitt första arbetsgruppsmöte. Gruppen har som uppgift att ta över stafettpipen från den tidigare robusthetsgruppen (AGVII) och utifrån de identifierade utmaningarna för ökad robusthet nu ta fram konstruktiva lösningar.

Arbetsgruppens ordförande Anne-Marie Fransson har valt att behålla samma laguppställning som i den tidigare robusthetsgruppen med förstärkning från SKL och IP-Only. Övriga deltagande organisationer är SSNf, Skanova, Telenor, PTS, Eltel Networks, Svenska Kraftnät, Trafikverket, IT- och telekomföretagen, MSB och Tekniskaverken.

Under mötet fotograferades arbetsgruppen under muntra former och det är bara att konstatera att robusthet aldrig har varit roligare.

[Läs mer om arbetsgruppen](#)

En glad robusthetsgrupp, Foto: Lovisa Melnyk

Mobilt bredband i hela landet

Arbetet inleds med kommunikativa funderingar

Arbetsgruppen för mobilt bredband i hela landet (AGIX) har identifierat som en uppgift under hösten att undersöka hur man kan öka kunskapen om mobila bredbandstekniker hos användare, samt hur man kan klargöra betydelsen för bredbandsmålen hos beslutsfattare. Tydliga beskrivningar av utvecklingen av trådlös bredbandsinfrastruktur samt hur denna infrastruktur fungerar jämfört med trådbunden är första steget. Gruppen arbetar nu med att ta fram dessa beskrivningar.

- Det handlar i grunden om att initiera en tvåvägskommunikation där såväl användare av trådlösa bredbandstjänster som de operatörer som erbjuder dessa bredbandstjänster beskriver sina utgångspunkter. Förhoppningen är att arbetsgruppen vid sin slutrapportering ska ha fört dialogen ett steg närmare en samsyn, säger Stina Levin, Bredbandsforums kansli och projektledare för arbetsgruppen.

Genom arbetet i Mobilgruppen framkommer även förbättringsmöjligheter på kort och längre sikt vad gäller områdena täckning och kapacitet. Dessa områden ska gruppen enligt sina direktiv särskilt adressera, t ex vad avser landsbygd och hur olika former av samverkan kan bidra till att fler nås med mer. Arbetsgruppen utvecklar just nu förslag utifrån identifierade möjliga förslagsområden.

[Läs mer om arbetsgruppen](#)

Villaförstudie

En marknad under snabb utveckling

Bredbandsforum har genomfört en förstudie av marknaden för fiber i villor. Bakgrunden till studien är den växande efterfrågan hos hushåll på högre hastigheter.

I studien konstateras att marknaden för fibrering av villor är under snabb utveckling. Ett flertal aktörer är verksamma och det pågår investeringar över hela landet. I nuläget finns i storleksordningen 200 000 fibrerade villor och med den nuvarande utbyggnadstakten tillkommer ca 30 000 per år.

Bedömningen är dock att takten med stor sannolikhet kommer att öka kraftigt de närmaste åren eftersom intresset för kapacitetskrävande tjänster är stor.

I förstudien adresseras också en del av de utmaningar som hittills präglat den pågående utbyggnaden. Här märks exempelvis en fragmentisering som bidrar till att skapa öar av anslutna hushåll och ökade kostnader för utbyggnaden. Det framhålls också att anslutningskostnaden uppfattas som hög, av såväl nätbyggare som konsumenter. Därtill framhålls brist på kvalificerade entreprenörer och en generell osäkerhet i byggnationsvillkoren.

[Hela studien kan läsas här](#)

Standardisering av anläggningstekniker

Förstudieprojektet har inlett

Innan sommaren enades elva aktörer på bredbandsmarknaden om att gemensamt genomföra en förstudie om att standardisera tekniker och metoder för att bygga bredbandsinfrastruktur. Tanken är att man genom att ta fram gemensamma, samlade och lättillgängliga riktlinjer kan göra utbyggnaden av bredbandsinfrastruktur mer effektiv och framtidssäker, och tillgången till bredband i världsklass kan öka.

Den 7 oktober genomförde projektgruppen, där representanter från alla deltagande aktörer sitter, sin första workshop. Innan årsskiftet ska förstudieprojektet vara avslutat och resultatet kommer att presenteras för Bredbandsforums styrgrupp i början av nästa år. De elva aktörerna är PTS, SSNf, Skanova, Telenor, MSB, Svenska Kraftnät, Eltel Networks, Tekniskaverken, Trafikverket, SKL och IT- och telekomföretagen.

*En nästan lika glad standardiseringsgrupp,
Foto: Kajsa Frisell*

Bredbandsutredningen

Halvtid i genomlysningen av bredbandsstrategin

Inom ramen för den pågående utvärderingen av bredbandsstrategin har ett delbetänkande överlämnats till regeringen. Delbetänkandet som fokuserar på bredbandsstöd konstaterar att det svenska stödet för bredbandsutbyggnad på landsbygden har fungerat bra och skapat ökade möjligheter för bredband i hela landet. En framgångsfaktor har varit fiber till bynmodellen. Modellen innebär ett lokalt ledarskap, där de boende själva involveras och engageras för att säkerställa en hög anslutningsgrad och att varje investerad krona räcker så långt som möjligt.

För att ytterligare höja effektiviteten i den nuvarande bredbandspolitiken lyfter utredningen fram en rad förbättringsförslag. Bland annat föreslås:

- Tydligare regelverk för bredbandsstöd.
- Enhetliga nationella riktlinjer för bredbandsutbyggnad.
- Införandet av bredbandskoordinatorer.

Utredningen föreslår också en ny roll för PTS som expertmyndighet, vilket bland annat skulle innebära att länsstyrelserna tar över ansvaret för medfinansieringsmedel för bredbandsstöd.

Under hösten fortsätter arbetet med inriktning på hur offentliga aktörer agerar på marknaden och hur en modell för samförläggning av kanalisation skulle kunna utformas.

[Delbetänkandet kan läsas här](#)

Utredning om statligt ägd it-infrastruktur

Effektivare och bättre samordnad användning kan bidra till att regeringens bredbandsmål nås

Regeringen aviserar i budgetpropositionen för 2014 att man kommer tillsätta en utredning för att se över hur statens samlade it-infrastruktur bättre kan tas tillvara för att nå regeringens bredbandsmål. Staten förvaltar som ägare av Trafikverket, Svenska Kraftnät, Teracom och Vattenfall en betydande mängd infrastruktur för bredband, i form av optisk fiber och kanalisation. Den

statligt ägda bredbandsinfrastrukturen finns över hela landet och aktörernas nät kompletterar ofta varandra.

För att se över hur denna infrastruktur bättre kan användas för att förverkliga regeringens bredbandsstrategi kommer en utredare utses som får till uppgift att titta på möjligheten att skapa en effektivare och mer samordnad användning av statens samlade bredbandsinfrastruktur.

Handbok för fiberutbyggnad

Uppdaterad version av populär skrift

Coompanions praktiska guide som ger organisatoriska råd för byalag i färd med att bygga bredband har nu utökats och uppdaterats.

Guiden ger en pedagogisk översikt av hur en fiberförening, det vill säga ett byalag i färd med att bygga bredband bör organiseras för att få en bra juridiska och praktisk grund för sitt arbete. Många problem och utmaningar har kunnat hanterats tack vare handboken.

Bland nyheterna i den uppdaterade versionen märks:

- genomförande av samråd för naturmiljö
- uppbyggnad av ett bredbandsnät och utrustning
- stadgar när medlemmar vill lämna en ekonomisk förening
- överlåtelse av nät på affärsmässiga grunder
- förtydligande om stöd villkor

[Handboken kan laddas ner här](#)

[Bredbandsforums broschyr om byanät kan laddas ner här](#)

Bredbandsbåten

Besöksrekord på SSNfs färjeburna konferens

Den 1-2 oktober genomfördes Svenska stadsnätetsföreningens årliga konferens *Bredbandsbåten*. Bredbandsforum var givetvis med och Kajsa Frisell från Bredbandsforums kansli genomförde två välbesökta workshops under rubriken *Bättre och billigare fibernät*.

Det gick inte att missta sig på åhörarnas engagemang i frågan – diskussionerna var högljuda och konstruktiva. Bredbandsforums robusthetsgrupp fick med sig flera fina förslag på möjliga åtgärder för robustare kommunikation.

Konferensen bjöd även på många intressanta föreläsningar och goda möjligheter till nyttigt nätverkande.

Läs mer om konferensen samt ta del av föreläsarnas presentationer på www.ssnf.org

Nya stödinsatser för bredband

Regeringen har intentionen att fortsätta bredbandsutbyggnad på landsbygden, men först väntar förhandling med EU-kommissionen.

I samband med budgetpropositionen stod det klart att regeringen även fortsatt kommer att satsa på bredband inom ramen för landsbygdsprogrammet 2014-2020. En förutsättning är dock att området ingår bland de prioriterade i den *partnerskapsöverenskommelse* som är under förhandling med Europeiska kommissionen. På grund av att förhandlingar pågår kan det i nuläget inte lämnas vidare besked om satsningen. Detta gäller även för PTS medfinansiering till bredband.

Vad gäller strukturfonderna har regeringen gett regionerna möjlighet till satsningar på bredband och inväntar nu programförslag för att se hur dessa har prioriterat. Även här är sådana satsningar beroende av att bredband blir ett prioriterat område i partnerskapsöverenskommelsen med Europeiska kommissionen.

Översyn av Täckningskartor

PTS och KOV gör översyn av täckningskartor

PTS och KOV har fått i uppdrag av regeringen att ge förslag på hur mobiloperatörernas täckningskartor kan förbättras i syfte att öka transparensen i villkoren för de mobila tjänsterna. Uppdraget härrör från den stickprovsmätning gällande operatörers täckningskartor som PTS genomförde under kvartal två i år. Resultatet från denna mätning var att de flesta

täckningskartorna ger en missvisande bild av den faktiska täckningen vad gäller såväl över- som underskattning.

Uppdraget gäller bl.a. täckningskartornas utformning, annan information om täckning samt mobilterminalers egenskaper. Uppdraget ska redovisas i mars 2014.

Intervju med Per Fröling – Västerås stad

Per Fröling är bredbandssamordnare på Västerås stad och jobbar just nu med en digital agenda för Västra Mälardalen

Foto: Lasse Fredriksson

Hej Per! Hur arbetar man i Västerås med elektronisk kommunikation och bredbandsinfrastruktur idag?

Västerås Stad har antagit en *Bredbandsstrategisk handlingsplan för 2012-2015*. Syftet med handlingsplanen är att staden ska ha en gemensam strategi för att förflytta sig mot den e-vision som är formulerad i stadens e-policy. Två målområden har satts upp för bredbandsutvecklingen; *Infrastrukturens utbyggnad och kapacitet* samt *infrastrukturen som möjliggörare för tjänsteutveckling*. På stadsledningskontoret har vi en egen enhet som

fokuserar på strategisk IT, där jag är anställd som bredbandsstrateg och samordnare.

För ett år sedan så lämnade jag och några kollegor in ett projektförslag till den Regionala fonden; "Digital Agenda för Västra Mälardalen". Som stödmottagare till projektet redovisade vi Västerås Stad, Länsstyrelsen Västmanland, Landstinget Västmanland, Eskilstuna kommun, Hallstahammars kommun, Arboga kommun samt Skinnskattebergs kommun. Projektet syftar till att få till en samordnad regional strategi och handlingsplan för bredbandsinfrastrukturens utbyggnad och mål för täckning och kapacitet.

Därför jobbar vi nu stenhårt i regionen med att ta fram lokala strategidokument, ett gemensamt dokumentationssystem för kommunala investeringar samt en digital stadsplanering för fortsatt utbyggnad av en redundant och robust infrastruktur.

Vad var bakgrunden till att ni tyckte det behövdes ett projekt av den här typen i Västra Mälardalen?

Förra året började vi att fokusera på varför Västerås kommun men också hela Västmanland använt så lite projektstöd för bredbandsutbyggnad via Länsstyrelsen. I ett verksamhetsutvecklingsprojekt började vi kartlägga vilka intressenter som behöver samverka med varandra för att få ordning på hur en bidragsprocess ser ut och vilka bidrag som går att söka vid olika tillfällen.

Vi ritade relationsflöden och förankrade dessa med de intressenter som vi identifierat. En förutsättning för att kunna ta fram en regional strategi är att länsstyrelsens handläggare tillsammans med ett antal samverkande kommuner inom ett sammanhängande geografiskt område är med på banan. Det som vi visste saknades var att alla kommuner behöver ha en egen strategisk handlingsplan som också pekar på att man behöver regionalsamordning. Det viktigaste i just det här fallet är inte vad som står i kommunens policydokument, utan att man faktiskt förankrat en strategi i respektive kommunfullmäktige.

Till detta projekt har ni ansökt om och fått tilldelat strukturfondsmedel av tillväxtverket. Berätta mer om den processen!

Eftersom vi fokuserade på att identifiera bidragsprocesser och att vi kartlagt att samarbete är nyckeln till framgång så läste vi att det under förra året fanns en utlysning hos Tillväxtverket Östra Mellansverige, Örebro. Den Regionala fonden handlar uteslutande om tillgänglighet och målet är att skapa konkurrenskraft för näringslivet på landsbygden.

Vi ansåg att det är ju precis det vi löser genom att bli strategiska samt få till handlingsplaner för utbyggnad av digitala motorvägar. Det fanns två miljoner i fonden och vi formulerade ett projekt som visade på att dessa medel som medfinansiering skulle göra bra nytta. Vi fick ju också med fem kommuner samt länsstyrelse och landsting på båten som tillsammans medfinansierade ca 4 miljoner.

Vad har du för tips till andra som arbetar med liknande samordningsprojekt?

Mitt tips till andra som vill äska medel är att ha tentaklarna ute för att veta vilka utlysningar som finns och inom vilket område. Ta reda på hur mycket pengar som medfinansieringen ger och bygg en realistisk budget utifrån detta. Tillväxtverkets bidrag är ju i vårt fall en tredjedel av insatsen.

Man bör också skapa en projektgrupp som tillsammans utifrån en idé bygger upp en aktivitetsplan, samt kopplar denna till antal timmar och pengar. Gällande hur man får med kommunerna så handlar det om att få ihop en kritisk massa av medverkande projektdeltagare. Det blir lite som en ketchup-effekt, det som är viktigt att veta är vilka eller vilken organisation som är den som får ta det största ansvaret och därmed också får bidra mest med pengar och tid. Sedan får man vikta de mindre kommunernas del utifrån dess storlek och resurser.

Kommunchefen samt gärna någon från kommunstyrelsen i respektive kommun är de nyckelpersoner man bör förankra projektförslaget med, de förstår oftast att ensam inte är stark och att man behöver samarbeta över gränserna för att få till utveckling.

Vad har ni fått för respons på projektet med den digitala agendan och Västerås stad handlingsplan?

Visst har projektet gett massor med ringar på vattnet, nu kan vi vara mycket tydligare som kommun när vi pratar med byalagsrepresentanter om vad kommunernas roll är för att underlätta landsbygden att ansluta sig. Ryktet spred sig snabbt till flera andra kommuner i länet som tagit del av beslutet från Tillväxtverket om att prioritera "Digital Agenda för Västra Mälardalen" vid fördelningen av de pengar som fanns till förfogande hos regionala fonden förra året.

Jag har blivit inbjuden att informera flertalet kommunstyrelser i länet vad vi jobbar med och de vill gärna veta hur de kan hänga på. Länsstyrelsen har sedan projektet satt igång haft fullt upp med att prioritera inkomna projektförslag både från länets kommuner samt ett stort antal byalag som blivit peppade att ansöka.

Hur ser framtiden ut för Västerås stad och Västra mälardalens arbete med bredbandsinfrastruktur?

Västerås Stad siktar högt i sin bredbandsstrategiska handlingsplan, såväl i princip att alla hushåll och företag inom ett par år ska ha tillgång till fiber, samt en full yttäckning i mobilnäten. Vi ska säkerställa ett robust bredbandsnät därför att vi vill och behöver dra nytta av digitaliseringens alla möjligheter. Västerås stad ska säkerställa att välfärdsbredband kan levereras till våra medborgare. Den huvudsakliga vinningen med digitaliseringen för såväl kommun som medborgare är att kunna leverera välfärdsservice på landsbygden. Där kan bredbandet ha störst positiv påverkan på ekonomi, ekologi samt sociala aspekter.

[Läs Bredbandsstrategisk handlingsplan för Västerås stad 2012-2015](#)

Om Bredbandsforum

Bredbandsforum är en del av regeringens bredbandsstrategi. Forumet främjar samverkan kring bredbandsutbyggnad.

Mer information om strategin och forumet finns på www.bredbandivarldsklass.se

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Bredbandsforums kansli nyheter om arbetet med att ge Sverige bredband i världsklass utifrån Bredbandsforums arbete och resultat.

Har du fått nyhetsbrevet från **bredbandsforum@pts.se**?

Vill du inte ha det framöver vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se

Har du fått nyhetsbrevet från någon annan än **bredbandsforum@pts.se**?

Vill du ha kommande nyhetsbrev direkt från bredbandsforum vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se

